

Central European
Digital Media
Observatory

Americko-srbské univerzitní partnerství pro řešení infodemických poruch

Coffee Beans

Prof. RNDr.Vanda Boštíková, Ph.D.

Světová zdravotnická organizace definuje infodémii jako proces, který v důsledku masivního šíření informací, včetně nepravdivých nebo zavádějících, způsobuje zmatek a vyvolává rizikové chování, které může poškodit zdraví, vést k nedůvěře ve zdravotnické orgány, stejně jako v programy veřejného zdraví.

Ministerstvo zahraničí USA udělilo finanční podporu americko-srbskému projektu „Infodemic Management“, který podal Institut globálního zdraví Emory University společně s Lékařskou fakultou Bělehradské univerzity. V rámci tohoto projektu navrhnu a otestují v praxi zmiňované instituce specifické nástroje pro řešení infodemických poruch.

"Instituce vyššího vzdělávání hrají klíčovou roli při urychlování edukace a výzkumu v oblasti infodemického managementu. Emory university a Bělehradská univerzita podpoří vznik nové, informované, proaktivní generace zdravotnických odborníků a následně tak napomůže vzniku odolného zdravotnického systému, posílí a obnoví důvěru společnosti ve vědu a programy veřejného zdraví," říká Rebecca Martinová, viceprezidentka pro globální zdravotnictví na Emory University.

Emory University je soukromá univerzita v Atlantě ve státě Georgia, založená v roce 1836. Studuje zde téměř 16 000 studentů z USA a více než 100 dalších zemí. Emory Healthcare, největší zdravotnický systém v Georgii, zahrnuje sedm velkých univerzitních nemocnic. Škola spravuje Winship Cancer Institute a Yerkes National Primate Research Center, mezinárodně uznávané instituce zabývající se výzkumem infekčních nemocí a vývojem vakcín. Emory University sousedí s americkým Centrem pro kontrolu a prevenci nemocí (CDC) a je dlouhodobým partnerem v celosvětových a národních preventivních a výzkumných iniciativách. Je mimo jiné také hlavním koordinátorem Národního školicího a vzdělávacího centra pro Ebolu amerického ministerstva zdravotnictví. Mezi mediálně známé vyučující patří bývalý americký prezident Jimmy Carter či Dalai Lama, dva nositelé Nobelovy ceny míru či předseda Sněmovny reprezentantů Spojených států. Více než dvacet absolventů je nositelem Rhodesova stipendia, šest dalších obdrželo Pulitzerovu cenu.

Lékařská fakulta Bělehradské univerzity je jednou z nejstarších a největších lékařských fakult na Balkáně. Tato univerzita byla založena v roce 1808 a v současné době se řadí na první místo v Srbsku

a mezi 400 nejlepších univerzit na světě. Má okolo 90 000 studentů. Zmiňovaná lékařská fakulta je v Srbsku číslem jedna v poskytování vzdělávacích a výzkumných aktivit a různých zdravotnických služeb.

Spolupráce mezi americkou a srbskou univerzitou vedla k vytvoření pilotního volitelného studijního programu, s názvem Infodemický management. Jeho náplň je přizpůsobena studentům lékařských fakult, stejně jako studentům dalších biomedicínských/zdravotnických oborů. Budou zde přednášet pracovníci napříč obory, a to převážně ověřené dovednosti, které získali na počátku pandemie. Budou analyzovány infodemické poznatky za účelem vytvoření doporučení a syntetizace dat pro oblast veřejného zdraví, s cílem zlepšit připravenost na mimořádné události a reakci na ně.

Proto byla již v roce 2022 založena na srbské univerzitě v rámci Lékařské fakulty Laboratoř pro infodemiologii a infodemický management. Její tým buduje mezioborové, multisektorové kapacity, které umožňují odhalovat a zmírňovat infodemické škody.

Infodemie je zcela jednoznačně hrozbou pro národní a globální zdravotní bezpečnost. Nárůst objemu, rychlosti a virality zdravotnických informací vytváří nutnost vybudovat důvěryhodný ekosystém zdravotnických informací a kapacitu pro monitorování vznikajících narativů, které jinak mohou poškodit zdraví populace a negativně zasáhnout poskytování zdravotní péče.

Kromě výuky kompetencí pro monitorování, odhalování a zmírňování škod v oblasti veřejného zdraví souvisejících s infodémií bude partnerství Emory a Bělehradu zkoumat dopad informačního prostředí a dezinformací na klesající zájem srbských rodičů očkovat své děti. Jak velmi dobře víme, je to výzva, které stále častěji čelí mnoho zemí na celém světě, včetně České republiky. Podobné projekty tedy mohou být vzorem pro výzkum infodemií v rámci českých univerzit.

(Volně zpracováno na základě interních materiálů Emory University, Atlanta, GA, USA.)

